

ACC. N:R M. 10543:1-5.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ellida Ohlsson
Härad: Vemmenhög Adress: nr. 5, Söndrap, Skurup
Socken: Skurup m. fl. Berättat av:
Uppteckningsår: 1947 Född år 1889 i Skurup

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Allt gå med stjärnan s. 1.
"Gå julaspöje." s. 1-5.

Loas a°
N. M. spec. 193.

Skriv endast på denna sida!

Svar å pågelistan Sp. 125

ofta gå med Stjärnan.

ofta gå med Stjärnan förefaller inte att ha någon
tradition här så ej heller andra steder där ljus
ingår, adventsljus, Lucia firande o blott under jul-
ottefärd. Om det ej tradition skulle de gamla som
nu äro borta någon gång ha nämnt något därav
lika väl som de nämnt om majisjungande. Ta ringen
nyårs skjutande, jula krypte, slappa in julafägel,
kalmar gubben eller bobben vid kumt o andra uppdrag
av traditionell art ofta gå julaspoje d. v. o blöta
ut sig parvis eller i flock o gå omkring i hus o gårdar
om jul för att vara o ha voligt var d ännu så vanligt
men ej så att någon bestämd ritual följdes. Det var
skämt o upptåg som det om sig eller vad man i våra
dagar skulle kunna kalla ett litet improviserad kabare-
ret av enklaste slag den visning av gåense eller till
fälligt diktede visor sjöngs samt komiska dialoger

ACC. N:R M. 10543:2.

2.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ö gästa rikliga friebesom, man "spilla upp ö gjore
ni ti" Lumpyor, vända rocken, bytta städer, långa
kallsviken i träskorna, spunkna byxor för stna
ellen för små plogg, blänn till hån ö högg samt
sot var vanliga attribut för att utredkomma den ärsyf-
tade oigenhäntigheten ö lojet. Allt gick ju ut på att
vacka löje ö minuterhet. Förvände tötter gjorde rikt
till ledarna tiden under julen som armadagens
kväll, treftonde affon eller trettonde dagens kväll
visk man sig beredd för då visste man inte man
utklädda julaspyje hem, ja, man kom, åt trettonde
aftnas måltiden lite tidigare en vanligt just av denna
anledning. Det kunde vara endast ett par i sällskap
men också en hel flock men att de Tex. gjorde sin
entré med någon bestämd någ kan jag aldrig tönt.
För att ge en liten aning om hur det kunde vara i tid
jag väts minns vill jag nämna något om ett sådant
tillfälle i mitt hem, som dock var helt tillfälligt ö g.

ACC. NR M. 10543:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i sig hade minsta spår av Tradition över sig när det
 gjordes söng i handling men väl i själva existensen.
 Det var på kvällen onsdag jul 1901 eller 1902. På
 den tiden fanns ännu i Hassle-Börsen alldeles intill
 Löbergs besöksningsmaskins-fabrik i gård i den arke-
 tade flera unga ofode karlar, smide o smokare o
 målare. Det var dessa som drog sig samman till
 ett sällskap o fäst med sig en flicka som kom in o
 presenterades som prästen Julia när hon satte på br-
 clet, hon var levt blott i vit o karlarna var utblottade
 o maskerade. Si yng o spelade de strämfade o glumme
 de i bleo trakterade. Just som de skulle tåga vidare
 förande in Julia introdde ett annat sällskap, två
 karlar utblottade till luffan i kumpr med lång
 grift när o skugg. De sade sig komma från Sibirien där
 de busat opp i i den komiska dialogen talade de om sina
 äventyr i hela världen. De ene safte sig på en stol som
 inte fanns för att de skulle på tillfälle visa att spejla-

ACC. N:R M. 10543:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gläsd "spenckit" något som det måste välkas för så att
inte kom till rykes så colinte den ena tjölige ritua-
tionen den andra. Så njög en då populär luffarvise
där det talades om "hattor" som spenckit, vänt upp-
struckit 6 & 7 som snart begynte off. i "stoolarna minna
meda & vidna o.s.v." "skjortan den Öinga nuata i träng
mitt uti ryggen har spenckit ita" & så plogg ofte
plogg, dennes nation där det passade med kommista
gesten. Vinn som just då var populär s.s. den
en ängaren Rex förlorning: "Eftre gammal Tom o vane
segler Rex på Tuellebng njög även unda det
man byggade span & tillvaks i takt med någen som
manhåddorängan brukade. Rosa kunde de & ansprå
ken var tiller inte så stora då unga offentliga
nåjes tillfällen jämförilige med vära dogar jamn
att tillgå, teakturade blev även dessa. Stada in i vä
dogar som man kunde så uti sig tillkops o gå om-
bring i julen & "allejens julspöje" men urspråken

på några hem stigit så att de agerande mest var
mig själv i de de gästas hem men tiller för att säga
att samtliga träktering. Med upskriften blev
för julstämman såväl som för majstämman samma
ja längre de gick då de skulle träkteras var
de kom o sist blev det inte riktigt med dem.
Till de sk. källernas hem som vid rekultiverat
därför var ganska många o som man hade var
reda på gick inte sådana sällskap, där visste
de på förhand att de inte blev mottagna eller
mottagna med förmärningar.

Det är ja ytterst några uppgifter det här o inte
som rör saker som kommit fram genom dem, men
det är den enda motsvarigheten till ämnet som jag
känner eller kan hört nämnas. Omöjligt är inte att
det nämnda stäm sällskapet hade stämna, allt blev
kvar för mig som då endast var en liten flicka som inte
kunde vilka uttrycken samma men liela deras uppträdande m. f. julen
saknade traditionens stäl till kunde jag märka på min föreläsning.